

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Педагогічний факультет
кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ДЕРЖАВНІ ТА НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В СИСТЕМІ
СОЦІАЛЬНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ РОБОТИ»**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність 231 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
соціальної педагогіки та соціальної роботи
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Державні і недержавних організацій в системі соціальної та соціально-педагогічної роботи
Викладач (-і)	Кулик Іванна Василівна
Контактний телефон викладача	0677047023
Е-mail викладача	Ivanna.kulyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	онлайн / офлайн
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер 16.00-17.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Освітній компонент «Державні та недержавні організації в системі соціальної та соціально-педагогічної роботи» спрямований надати здобувачам освіти теоретичні знання та виробити в них практичні навички опрацювати й обґрунтовувати конкретні пропозиції, які стосуються актуальних проблем соціального забезпечення населення, а також соціальної політики держави та органів місцевого самоврядування, громадських (неурядових) організацій.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Мета: вивчення сутності, природи та особливостей розвитку соціальної сфери в Україні, специфіки функціонування державних та недержавних організацій в системі соціальної та соціально-педагогічної роботи та надання ними соціальної допомоги і соціальних послуг на сучасному етапі розвитку системи соціальної роботи в Україні та зарубіжжі.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення проблеми соціальної підтримки і надання соціальних послуг у соціальній практиці; - надати теоретичні знання з основ взаємодії державних та недержавних структур в роботі з соціального захисту населення; - сформулювати уявлення про специфіку діяльності третього сектору в соціальній роботі з населенням; - розвивати вміння використовувати інформацію про соціальну роботу державного та недержавного сектору у професійній діяльності соціального працівника; - формувати навички щодо впровадження форм і методів надання соціальних послуг різним групам клієнтів державних та недержавних організацій в системі соціальної роботи. 	

- розвивати практичні навички з організації співпраці з неурядовими, громадськими організаціями, благодійними фондами та службами.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проєктами.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

ФК 17. Здатність вивчати сучасні суспільні проблеми з метою діагностування, прогнозування, надання соціально-педагогічної допомоги й підтримки та здійснення різних напрямів соціально-педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН 9. Впливати на подолання міжособистісних, внутрішньо сімейних конфліктів, надавати необхідну консультативну психолого-педагогічну допомогу дитячим, молодіжним, громадським об'єднанням, групам соціального ризику, дітям та підліткам, які потребують допомоги

ПРН 15. Здійснювати посередництво між освітніми установами, сім'єю, трудовими колективами, громадськістю, організувати їх взаємодію.

ПРН 19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проєкти і технології.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин – 90
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
2	231 Соціальна робота	1	вибірковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Загальна характеристика державних та недержавних організацій у системі соціальної та соціально-педагогічної роботи	2	4	10
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення діяльності державних і недержавних організацій у соціальній сфері	2	2	10
Тема 3. Діяльність громадських організацій у соціокультурній сфері	2	2	10
Тема 4. Розвиток благодійництва та меценатства в Україні	2	4	10
Тема 5. Волонтерська служба недержавної організації соціальної сфери	2	4	10
Тема 6. Управління персоналом та соціальними процесами в недержавній організації соціальної сфери	2	2	10
	12	18	60

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Семінарські заняття – 45 балів, Контрольна робота – 45 балів; Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 45 балів Самостійна робота – 10.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 45
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика навчальної дисципліни

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя

Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом No 309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора No 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора No 417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом No 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Громадські об'єднання в Україні : навч. посіб. / за ред. В. М. Бесчасного. К. : Знання, 2007. 415 с.

2. Наливайко Л. Р. Неурядові правозахисні організації в Україні: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Наливайко Л. Р., Грицай І. О., Дніпров О. С.; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. К.: Хай-Тек Прес, 2014. 431 с.

3. Соціальна робота у недержавному секторі [Навч. метод-комплекс] / Укладач Гончар Л.К.. К.: Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України. 2009. 20 с.

4. Соціальні послуги в Україні: сьогодення та перспективи / Т. В. Семигіна, К. С. Міщенко, Т. Г. Кіча та ін. К. : ВК «Зірка», 2007. 52 с.

5. Тимошко Г. М. Організація діяльності державних і спеціалізованих служб : навчальний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2011. 248 с.

6. Чепурнов В. О., Ярема В. І. Благодійництво як пріоритетна форма некомерційної господарської діяльності: монографія; Ужгород. нац. ун-т. Ужгород: Ужгородська міська друкарня, 2008. 143 с.

Додаткова

1. Горемикіна Ю. Проблеми розвитку недержавних організацій у сфері надання соціальних послуг. *Демографія та соціальна економіка*. 2009. № 1(11). С. 34–43.

2. Громадські організації у дискурсі демократизації суспільства: монографія [Електроний ресурс] / Мін-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; за наук. ред. В. П. Беха ; редкол. : В. П. Бех (голова), Г. О. Нестеренко (заст. голови) [та ін.]. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. 680 с.

3. Громадські організації та спілки осіб з інвалідністю як суб'єкти надання соціальних та реабілітаційних послуг засобами інклюзивного туризму в громаді: монографія / Кравченко О.О., Коляда Н.М, Каштан С.М.; Молоченко І.А. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2020. С. 21–22

4. Когут В. І., Андрейчук С.К. Державні та недержавні організації соціальної сфери в Україні: особливості взаємодії та перспективи розвитку. *Ефективність державного управління*. 2016. Вип. 3. С. 201-207.

5. Матяж С. В., Гуріна А. А. Роль недержавних організацій у вирішенні проблем у соціальній сфері в Україні. *Молодий вчений*. 2014. № 7(2). С. 169–172.

6. Розвиток недержавних організацій соціальної сфери / Р.Кравченко, Н. Кабаченко, О.Васильченко. *Соціальна робота в Україні: перші кроки* / Ред. В. Полтавець. К.: Видавничий дім «КМ Academia». 2000. С.130–144.

Основні нормативно-правові документи, що регламентують діяльність державних і недержавних організацій в системі соціальної роботи:

1. Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 05. 07. 2012 р. №5073-VI // ВВР України. 2013. №25. Ст. 252.

2. Закон України «Про громадські об'єднання» від 22.03. 2012 р. №4572-VI. ВВР України. 2013. №1. Ст.1.

3. Закон України «Про соціальні послуги»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>;

4. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14#Text>

5. Закон України «Про охорону дитинства»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>

Викладач Кулик Іванна Василівна, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи